

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Lju bljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in ostanila (inzerate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 102.

V Ljubljani, v četrtek 6. maja 1897.

Letnik XXV.

Razmere na Primorskem.

(S Primorja.)

Mislím, da mi ni treba obširneje opisovati žalostnih razmer v Primorskeji, saj je pač več ali manj še tako priprostemu Slovincu širne domovine že znano, koliko je trpel naš narod posebno o letošnjih volitvah od strani laške pronapetosti in surovosti in trpi še dan za dnem; pač pa bi rad nekaj drugega omenjal, kar nas mora še v posebni meri žaliti in vznemirjati.

Vsakdo ve, kako dobrodošel mu je v nesreči in tugi prijatelj, tolažec ga in ga osrdujoč s svojim sožaljem in prigovarjanjem, naj se potolaži, in res, nesrečnej prenaša toli lažje vso nadaljno žalost, tugo ali tudi krivico.

Ta nesrečnej, ta teptanec in zaničevanec je sedaj naše primorsko ljudstvo. V stiskah in krivicah, ki se mu dogajajo, zre željno na okrog, da bi dobil kakega prijatelja, kateri bi ga potolažil, kateri bi sočustvoval z njim, kateri bi mu vsaj kolikor toliko, če ne drugače, vsaj z dobro besedo malo olajšal in pomiril užaljeno in trpeče srce. Razume se, da si želi takih prijateljev v svoji bližini, v lastni deželi najbolj, želi si — kje pač drugod — kakor ravno pri sodeželanah-Italijanih, o katerih je do zadnjega mislil, da se mej njimi vendarle nekateri dobé, ki niso še oslepeli v strasti, ki bi javno pripoznali, da se Slovincu res godi velika krivica, in bi mu skušali po svoji moči pomagati.

Toda ravno tam ni se mu privoščilo ni pomilovalnega pogleda! Da govorim jasneje!

Ni li dolžnost katoliških Italijanov in njihavih glasil, da trezno presodijo javno pred svetom gnjile razmere v narodnem oziru na Primorskem, osobito v zadnjih mesecih? — Ni li njihova dolžnost, kot zavednih, vnetih katolikov, da obsodijo javno krivico, bodi si katero koli — tedaj tudi gori omenjeno? — Vrše li vže svojo versko dolžnost, ako k vsemu trdovratno molče — češ, kaj je nam do narodnega boja?

Da, je to pravo katoličanstvo, da stopajo, rekel bi, pod isto zastavo nepravčnosti in krivice napram našemu rodu z najbolj zdivjanimi progresisti in židi?

Naši slovenski listi, „Edinost“, „Soča“ in „klerikalni“ „Primorski List“, so o tem vže opetovano izrekli svojo sodbo; da, „Prim. L.“ je pred nedavno celo izjavil, da ne pozna Italijan, bodi liberalce ali klerikalce, v narodnem prašanju in boju nobenega višjega idejale nego narodnost, — v tem prašanju se druží sleherni Italijan v skupno delovanje s še tako sovražnim svojim liberalnim sorojakom. — Žid in duhovnik si stiskata roke v skupno delovanje proti Slovincu!

To je laško katoličanstvo! Listi a la Eco del Litorale, L'Amico in drugi se ravnaajo, kakor so se kazali do sedaj, vedno po načelu: Slovenec ne more in tudi ne sme nikdar priti do narodne samostojnosti — Slovenec je sploh nekaj manj kakor kak drug narod, oziroma Italijan.

Da, še celo v cerkvi zatirajo tako zvani „katoličani“-Italijani Slovence in slovenski jezik.

Da to ni izmišljotina, o tem priča cela vrsta faktov letošnjega in tudi lanskega leta. Menda je obče znano, kako se zatira v Gorici in Trstu slovenski jezik po cerkvah: odpravlja se slovensko petje

(še ono malo, kar ga je bilo do sedaj); odpravljajo se slovenske propovedi in se usiljujejo laške, in to, nota bene, po takih cerkvah, v katere dohaja največ Slovencev.

Zatirajo pa slovenščino po največ upravitelji dotičnih cerkvâ kar na svojo roko. Koliko se je že čitalo o tem v naših časnikih, da posebej omenim „Primorski list“! Koliko si je P. L. prizadeval lani in letos radi propovedi in petja pri sv. Antonu v Gorici! Videč, da je vse vpitje zaman, je opetovano prosil „katoliškega“ „Eco del Litorale“, naj pojasni in objavi svoje mnenje o tem, — naj se vsaj izjavi, da to ni pravično in prav, da se še celó v cerkvi zatira in prezira slovenski jezik — toda zaman je prosil, ni dobil odgovora! S tem je dosti povedano!

Dobro znane so tudi razmere v tržaških cerkvah in mej vsemi posebno v Rojanu. Lani je dobil rojansko župnijo č. gospod Jurca (Jurizza). Kako veselje je zavladalo o tej priliki v tržaškem Izraelu; „Piccolo“ in listi podobne barve so ga proslavljali kakor še nikogar, dobro vedoči, da niso mogli dobiti boljšega apostola italizacije v Rojanu. Prirejale so se mu o priliki vmeščenja velike ovacije, katere so bile ob enem žaljive demonstracije poštenim in miroljubnim slovenskim Rojancem.

Tržaško iredentovsko mesto je kar kupoma romalo opetovane gospodu župniku se poklanjat in ga častit ter mu svetovat, kaj vse naj ukrene. In niso se motili v njem. Koj začetkoma se je vedel kar najradikalneje; slovensko petje od tedaj bolj in bolj gine v cerkvi — propovedi laške so se pomnožile — komu v prid? — Rojancem ne! Ljudstvo, poprej tako pobožno, se bolj in bolj pohujšuje nad takim počenjanjem, gorečnost verska popušča; stari, razsodni in izkušeni rojanski možje, solze si brisoč, majejo z glavami, češ, kam smo prišli! Mladina se vzgaja sedaj v narodu nasprotnem duhu. Tako počenjanje menda ni v cerkvenem duhu, zakaj to še celo odvaja mlade duhove od verskega duha. Kdor nima prilike, se o tem prepričati, zadostuje, da čita tržaške slovanske liste, in ti gotovo ne pretiravajo! Da se pokaže č. gospod Jurca tudi od politične njegove strani, zadostuj eden slučaj, itak že znan in dosti razpravljan po „Edinosti“. Za časa državno-zborskih volitev, posebno pa ob času borbe in agitacije proti velezaslužnemu Nabergoju se je gospod Jurca vedel popolnoma nasprotno proti Slovincem. V njegovem župnišču so se shajali tržaški zagrizenci in iredenti, in po poročilu „Edinosti“ so se čuli iz njegovega stanovanja različni Slovence žaljivi in celo izdajski klici. Da, še celo na njegovih vratih so bili več dni različni Slovence žaleči napisi! — Dosti!

Kdo bi se ne užalil vsled takega postopanja? Ni li s tem žaljen ves narod slovensko-okoličanski?

Še par besedij o „Riecreazione“-jevi sodbi o primorskem časopisju. V uvodnem članku se vprašuje ta laški „katoliški“ list, zakaj se primorski listi bolj ne potegujejo za katoliško idejo. Dobra misel! Nadalje pravi, da se večina listov obeh jezikov bije le za narodno idejo: „Za italijansko idejo se bojujejo zadosti (še preveč) „L'Indipendente“, „il Piccolo“ in družba jednakomislečâ; za slovansko idejo se bojujejo „Edinost“, „Naša Sloga“ i. dr. tudi zadosti (še preveč).“

Torej vendar-le priznava, da se italijanski listi preveč bojujejo za svojo narodno idejo; toda tudi o slovanskih listih se ravno tako izraža, kar je pa pomisleka vredno. Bi se li ne vprašali lahko z mirno vestjo: se li ne bojujejo naši listi še pre malo za narodno idejo? Kdor pozna količjak naše razmere, mora pritrditi! Vrednik katoliškega lista „Riecreazione“ bi v svoji izobraženosti in katoliškem prepričanju lahko vedel in sklepal, da je dolžnost naroda, oziroma lista, zastopajočega narod, da se odločno in neustrašeno bojuje za pridobitev kratenih pravic — tega cerkev ne prepoveduje! Najodločnejši narodni nasprotnik, ako je zraven tudi pošten in plemenit, bi se moral neustrašenemu zagovarjanju narodnih pravic takega lista le čuditi, ga čislati in pripoznavati njegove vrline, a ne zaničevati in blatiti, zakaj pravica in resnica se spoštuj od vsakogar!

Sploh pa — se li mogo primerjati in v isto vrsto staviti slovenski primorski in italijanski listi?

Se li bojujejo italijanski listi na podlagi pravice? — Ne, na podlagi krivice, neosnovanega napadanja, laži, preziranja, sovraštva! Laški primorski listi se nimajo za kaj bojevati, — saj vživa italijanski rod na Primorskem še več pravic in dobrot, kakor mu jih po pravici tiče.

Dalje se tudi piše, da primorski slovanski listi bolj zagrizeno in sovražno pišejo, kakor italijanski; o tem menda ni treba razpravljati in soditi, zakaj način pisarenja italijanskih listov, pravim liberalnih, presega vse meje dostojnosti, česar se ne more nikakor reči o slovenskih. Čuditi se je spet, da Rier. stavi tudi „Prim. List“ glede na fanatičen način pisarenja v isto vrsto z „Sočo“, „Edinostjo“ itd., in da ima tudi on vedno pred očmi le narodno zastavo. Faktum: Slovenski listi, bodisi kateri koli, ne morejo zatajevati svojega prepričanja in si bodo šteli vedno v svojo dolžnost, boriti se do zadnjega za teptane narodne pravice.

Dalje omenja „Riecreaz.“, da se jedino ona in „L' Amico“ na Primorskem zavzemata in borita za katoliško idejo. Tako tedaj! da preskočim „Riecreaz.“, tudi „L' Amico“ ka-li! Javno mnenje o njem je pa, da mu je slovanski živelj na Primorskem velik trn v peti!

Li tvori katoliški list že kak res v kat. smislu pisan članek? Tvori li pravega katoličana, ako izvršuje verske dolžnosti le na pol? Katoliški list mora menda vsestransko sodelovati v verskem smislu, ker drugače ne more biti res katoliški.

Ne vem prav za prav, kake si želi „Riecreaz.“, naj bi bili Slovenci in naši listi. Svoječasno je v nebo povzdigoval veleč. g. dr. Mahnič in njegovo naziranje o narodnosti, pišoč, da je mož ves katoličan, a zraven tudi vnet in iskren Slovenec. Ravno tako bi moral soditi tedaj tudi njegovo glasilo „Pr. L.“, toda glej! Sedaj se „Prim. Lista“ ne spominja kot lista, ki se bojuje za versko idejo. Tako tedaj! „L. Amico“ mu je popolnoma kat. list, a „Prim. List“, kateri je svoječasno, še za dr. Mahničevega bivanja v Gorici „L. Amica“ parkrat strogo zavrnil in opomnil, da popušča svoje prvotno stališče, mu ni katoliški list.

Se razumemo — oziroma se ne razumemo! Sklep: Na podlagi člankov v „Riecreazione“ je dvoje mogoče trditi: Ali nima urednik „Rier.“ pojma o

kakovosti našega narodnega boja, ali pa nima, kakor večina Italijanov, čuta pravičnosti do nas!

Iz navedenega pač lahko sklepamo s „Prim. Listom“, da nas v naši nesreči bolj žali postopanje Italijanov-katolikov, kakor pa masonskih in židovskih Italijanov-liberalcev in iredentistov; pri zadnjih se dá njihovo postopanje razlagati, pri prvih, za nas najbolj merodajnih, pa ne! A.

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. maja.

Jezikovna naredba. Z današnjim dnevom se je začel prav za prav boj proti Badenijevi vladi, kajti vse, kar se je dosedaj storilo v tem oziru v ultranemških krajih, je bilo le priprava na odločilno akcijo. Znana shoda v Libercih in Toplicah sta nekako zaključila te priprave in sedaj se prav marljivo zbira ves nabrani material, da bodo bojovníki „zatiranega“ nemštva vsak čas zadostno preskrbljeni z njim. Na dnevnem redu današnje seje poslanske zbornice je, kakor znano, predlog nemških korifej, naj se posadi ministerstvo na zatožno klop, ker je proti volji nemške manjšine uvedlo znani jezikovni naredbi. In vlada kaže neki res precejšen strah pred temi rogovileži. „Neue Freie Presse“ vé navajati nekaj stavkov nekega uradnega lista, v katerih se sicer naravnost ne graja vladno postopanje, pač pa izražajo pomisleki, da bi bil ta najnovejši vladni korak umesten v dosego narodnostnega miru v deželah češke krone. Vresnici pa ta list svari nemške prenapetneže ter jim dokazuje, da se na tak način pač ne more doseči trajen mir mej obema narodoma, marveč le po oboestranskem treznem pogajanju. Konečno pa poročajo nekateri listi, da bode vlada iz strahu pred Nemci § 7. izdane jezikovne naredbe, ki določa, da se mora v češkem jeziku vložena vloga reševati v vseh instancah v češkem jeziku, spremenila in na ta način toraj znatno olajšala izdano naredbo na veliko škodo čeških tožiteljev. „S tem bi bilo nekoliko, vendar pa nikakor ne zadostno pomagano,“ piše dunajska „Reichsposta“, mi pa z mirno vestjo lahko naglašamo, da sedanja večina pač ne bode in ne sme privoliti, da bi se bratom Čehom kratile tiste drobtine, ki so si jih priborili z največjo težavo.

Klubovi načelniki so se sošli v torek zvečer k daljšemu posvetovanju, katerega se je udeležil tudi ministerski predsednik. Sklenilo se je po daljši debati, da se v današnji seji najprvo izvrše volitve v odseke, potem se pa prične razprava o predlogih gledé ministerske zatožbe. Računilo se je na to, da se ta dnevni red reši danes o pravem času, ker se ni vsprejel predlog predsednika, naj bo danes še večerna seja. Za tem pride, najbrže v soboto, na vrsto takoj nujni predlog dr. Laginje in tovarišev gledé razmer v Primorju in potem trgovinska pogodba z Bolgarijo. Konečno se je še sklenilo, da se vsak petek vrši prvo branje inicijativnih predlogov in da naj obstoji budgetni odsek iz 48, železniški pa iz 36 članov.

Mladočeški klub je v zadnji seji volil svojim načelnikom dr. Engela, prvim namestnikom dr. Kaizla in drugim dr. Stranskega. V parlamentarno komisijo odpošlje mladočeški klub nastopne može: Blazek, Brzorad, Herold, Kaftan, Pacak in Zacek. Na vprašanja, kdaj se skliče kongres mladočeških zaupnikov, ki bodo konečno ukrepali o stališču, ki naj je zavzemajo mladočeški poslanci nasproti vladi, je odgovoril dr. Gregar, da je položaj sedaj še popolno nejasen in torej ne kaže poprej prirejati kongresa, dokler ni popolno razvidno vladno stališče nasproti vsej zadevi, tičoč se obnovitve pogodbe z Ogersko. To postopanje je vsekako modro, kajti ni še popolno izključeno, da se Badenijeva vlada morda vendar le uda hudemu pritisku od nasprotne strani.

Socijalno-demokratska slavnost 1. maja je minula, kakor smo že poročali, po vseh krajih Evrope brez posebnih dogodkov, vendar nam je omeniti nekaterih pojavov, ki v svetli luči osvetljujejo nekatere fraze socijalistov. Najimenoitneje je poleg vsega to, da so na dan prvega maja mirno delali delavci v vseh židovskih tovarnah v Moravski Beli cerkvi, konečno pa to, da v glavnem mestu Francije, ki si je v zadnjem času po pravici pridobila ime dežela socijalistov in anarhistov, ni letos nihče praznoval prvega maja in je imelo mesto popolno navadno lice. Jednaki prikazi so se pojavljali tudi v raznih delih Belgije, kjer se letos tudi ni slovesno praznoval prvi maj, kakor prejšnja leta.

Vse to je dokaz, da zapeljano ljudstvo vedno bolj uvideva ničevnost in pogubnost socijalističnih nazorov.

Španska vlada se je jela v zadnjem času prav marljivo pečati z anarhizmom, le žal, da prepozno. Ministerski svet se je minuli teden pečal z razsodbo najvišjega vojnega sveta v Madridu. Potrdil je vse sklepe vojnega sveta, spremenil je le sklep glede smrtne obsodbe, o kateri na drugem mestu poročamo. Vojni svet je namreč obsodil k smrti več zatožencev, a ministerski svet je potrdil obsodbo le nad petimi zločinci. Dvajset anarhistov je obsojenih na prisilno delo in sicer v dobi od sedem do dvajset let. Za one, ki so bili te kazni oproščeni, se je uveljavil zakon glede prognanja iz domovine. Najpreje so jih nameravali pregnati na francosko in portugalsko mejo, toda temu ste se uprli francoska in portugalska vlada in španski ministerski svet je bil prisiljen odvesti hudodelnike na južno-afriško obrežje.

Novo grško ministerstvo pozdravljajo ruski listi precej simpatično. „Novoje Vremja“ piše, da kaže nastop novega kabineta sicer nekoliko preveč one odločnosti, ki je sad agitacije nekaterih revolucionarjev in ki niso nikakor voljni poprej odjenjati, dokler se pretaka še kaj helenske krvi na grški zemlji, vendar pa je nada, pravi zgoraj omenjeno glasilo, da bode kolikor toliko vplivala na Rallijevo ministerstvo znana nota ruskega zunanjega ministra grofa Muravjeva in Goluhovskega, da se nekoli ohladi njegova razburjena kri. Ruski diplomatje nikakor ne morejo vrjeti, da bi bil Ralli tako kratkoviden, da bi še dalje silil v gotov prepad, ko je vendar celemu svetu dovolj jasno, da je vsaka nada na kak vspeh že davno splavala po vodi. — „Mosk. Vedomosti“ pa svetujejo novim grškim možem, naj zapajo usodo Grške previdnosti velevlastij in se brez-pogojno udajo njih modrim sklepom, potem se jim bo še le posrečilo, rešiti se iz sedanjega kritičnega položaja. In tako je tudi v resnici, kajti čim dalje vztrajajo v sedanjem položaju, tem slabše za celo Grško kraljestvo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 6. maja.

(„Narod“ vedno jednak.) V včerajšnjem članku „Po ljubljanskih občinskih volitvah“ piše mej drugim „Narod“: „Nekaj dni pred občinskimi volitvami pa so katoliško-narodni kanoniki hodili okrog nemške stranke in specijelno okrog nemškega kandidata dvornega svetnika Račiča ter mu ponujali klerikalne glasove.“ — Temu nasproti izjavljamo, da je to nesramna laž in da je škandal, ako sedaj tako zavija resnico glasilo one stranke, ki je za prvi razred beračila za glasove pri klerikalcih in posebe pri stolnih kanonikih ter jih tudi, kakor je „Narod“ sam priznal, nekaj pridobila, da so šli glasovat za „Narodove“ kandidate. To je že vrhunec časnikarske propalosti.

(Novi katekizem.) Poročali smo že, da je ministerstvo za uk in bogočastje odobrilo slovenski „Veliki katekizem“ za ljudske, meščanske in srednje šole ter možke in ženske pripravnice s slovenskim učnim jezikom. — Sedaj je ministerstvo odobrilo tudi nemški „veliki“, „srednji“ in „mali“ katekizem za celo tostransko državno polovico. — Prirejena sta tudi že slovenska „srednji“ in „mali“ katekizem, ki sta namenjena za slovenske ljudske in meščanske šole ter prideta v rabo prihodnje šolske leto 1897/98. — Prihodnje šolsko leto se bo jelo torej v celi tostranski državni polovici podučevati enotno po skupnem katekizmu, ki so ga potrdili vsi avstrijski škofje.

(Veliki koncert) napravi slovansko pevsko društvo na Dunaju dne 7. maja v veliki dvorani društva prijateljev godbe pod vodstvom glasbenika gospoda M. Hubada. Na vsporedju je tudi Dvořakova „Stabat mater“.

(Na c. kr. moškem učiteljskem) se začne pismeni zrelostni izpiti dne 24. maja; na ženskem pa dne 29. maja.

(Iz Železnikov.) Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Skofji Loki je prišlo dne 4. maja na dan sv. Florijana v našo dolino zabavat in razveselit sebe in nas, ter je s tem izletom združilo tudi delo krščanskega usmiljenja. S svojim predsednikom č. g. J. Koblarjem, počastilo je društvo najprvo Marijo v prijazni božjepotni cerkvi na Suši, kjer je g. mestni kaplan opravil daritev sv. maše. — Popoldne ob 4. uri pa je priredilo društvo v Železnikih veselico na korist železniških revnih učencev

in učenk. Veseli in pri nekaterih pesmih prav ginjani smo poslušali lepo petje. — Komični prizor „Simplicij Zolna“ provzročil je dokaj smeha. — Glede na blag namen želeli bi obilneje udeležbe. — Veselili smo se, a veselila se bode še bolj ubožna šolska mladina s stariši vred, ko bode obdarovana s čistim dobičkom te veselice. — To je pravo veselje, kjer se s pošteno zabavo družijo še delo usmiljenja! Vrlo tako napreduj sl. društvo! — Dne 11. maja ob 9. uri bo slovesna obletnica po rajn. g. župniku Jožefu Škoficu v Železnikih.

(Stavljenje koz.) Vsak četrtek popoldne ob 3. uri se bodo brezplačno stavile kože v mestni dvorani.

(Zdravje v Ljubljani) od 25. apr. do 1. maja: Število novorojencev 14, mrtvorojencev 2, umrlih 27. Mej njimi za dušljivim kašljem 1, za vrtico (davico) 1, za jetiko 5, za vnetjem sopilnih organov 2, za različnimi boleznimi 18; med njimi je 8 tujcev in 12 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za škarlatico 2, za tifuzom 1, za oslovskim kašljem 5, za vrtico 2.

(Iz Ledin) se nam poroča: V noči med zadnjim aprilom in prvim majem je nenadoma vsled srčne kapi umrl tukajšnji župni upravitelj g. Jan. Bolta, roj. v Smartnem ob Savi l. 1854, posvečen l. 1883. Zdrav je legel spat ono noč in zjutraj našli so ga mrtvega. Pokojnik je bil pokopan v ponedeljek 3. maja. Pokopal ga je idrijski župni upravitelj g. Fr. Onušič, besedo v slovo pa mu je spregovoril g. katehet Oswald iz Idrije. Pogreba se je vdeležilo zelo veliko žalujočega ljudstva. Pevci iz Idrije so po dokončanem cerkvenem opraviilu zapeli pokojniku ginljivo nagrobnico. Nenadno umrlega pokojnika, ki je vžival občno zaupanje svojih faranov in se vzlasti potrudil za napravo lepih zvonov pri ledinski cerkvi, priporočamo sošolcem in drugim znancem v pobožno molitev. Svetila mu večna luč!

(Razširjajmo dobre časnike in knjige!) [Dopis.] Vsi vemo, da so časniki potrebni, ker časniki uče in razširjajo ideje. Ako bi ne imeli časnikov, gotovo bi splošna izobraženost ne bila tako občna kakor je sedaj. Kdor ima v rokah časništvo, ima na svoji strani ljudstvo, njegove ideje preplavljajo svet, ker časništvo je velesila, le žal, da smo Slovenci živeli v preneugodnih razmerah in smo prekasno spoznali. Le pogledjmo židovstvo! Ono je takoj spoznalo moč časništva ter se polastilo vseh vplivnejših časniških podjetij v Avstriji, Nemčiji in po drugih deželah. Več desetletij je delalo javno mnenje le židovsko časopisje in šele v novjšem času se je začelo razvijati tudi krščansko časopisje. Upajmo, da z vspehom! Liberalizem bi gotovo ne bil tako razjedel človeške družbe, ako bi ga ne bilo razširjalo časopisje in bi ono ne bilo učilo ideje liberalizma tudi izvrševati. Ako hočemo, da se krščansko-socijalne ideje razširijo, da postanejo last naroda, razširjajmo one časnike, ki te ideje propagirajo! Obrtnik, kmet in delavec naj bere časnike, kateri ga morajo učiti in zabavati. Pa reče kdo: kmet naj orje, čemu bi bral! Slab kmet, ki se peča z branjem časnikov. Tako? Rečem ti: Slabo poznaš kmeta in delavca. Kmeti sin sem, med kmeti živim in reči smem, da precej poznam kmeta. Poznam jih mnogo taci, ki beró, mnogo pa tudi taci, ki jim branje ni mar, in reči moram, da oni, ki beró, niso baš zadnji v pridnosti, razumnosti in značajnosti. Marsikateri omikanec pravi: Saj sem naročen na toliko časnikov, da niti vseh prebrati ne morem. Tudi priporočam jih temu ali onemu. To ne zadostuje, da jih samo priporočaš in jih sebi naročaš. Ako jih imaš toliko, da jih sam niti prebrati ne moreš, ni prav, saj ne potrebuješ makulature če nisi trgovec. Časnik daj v roke onemu, ki ga rad prebere. Nekega kmeta je težko pripraviti, da bi si s svojim denarjem naročil časnik. Tega mu ne smemo zameriti, ker denar težko pridobi in o koristi branja še ni prepričan. O, kadar bo vedel, da mu časnik koristi, naročil si ga bo s svojim denarjem. Naroči mu ga Ti! Slovenci imamo že nekaj cenjenih, dobrih časnikov, mislim: Glasnik, Domoljub, Mir, Prim. list itd. Ti časniki kmetu in delavcu zadostujejo, ker prinašajo že toliko, da se začne čitatelj zanimati za javno življenje. Ti časniki pa tudi zastopajo narodno in krščansko-socijalno idejo in le želeli je, da bi ostali vselej dosledni in odločni. Ono, ki ni krop ne voda, ne velja, raji nič! Vsak duhovnik ali tudi učitelj utrga si med letom nekaj novcev, tako da ga ne bo bolelo, in naroči nekaj časnikov, kmetom, rokodelcem ali delavcem, kateri radi bero. Ti posodijo list drugim in kmalu bere list cela vas in vspeh gotovo ne izo-

stane. Ideje bodo našle pot v narod in ljudsko maso. Zrtev je treba! Sejalec seje, pa ne vé, če bode žel, a on žrtvuje seme. Žrtvujmo tudi mi! Delajmo za telesni in dušni blagor naroda, dokler ni prepozno! Vzgojimo narod tako, da se bodo zavedali vsi, da smo in moramo ostati odločno narodni in vneti katoliški Slovenci!

* * *

(Iz lavantinske škofije.) Župnijo St. Mihael je dobil č. g. Jan. Sušnik, kapelan v Dobovi. — Razpisana je mestna nadžupnija v Ptuj. — Župnijski izpit so dovršili č. gg.: Josip Atteneder, nemški pridigar v Celju, Jos. Ilešič, kapelan v Kočah, Jan. Krančič, mestni kapelan v Celju, Jos. Majcen, knezoškofijski tajnik v Mariboru, Mart. Medved, mestni kapelan v Slov. Bistrici, Jan. Rotner, kapelan v St. Lorencu, Leop. Skuharsky, kapelan v Trbovljah, Al. Soba, kapelan v Konjicah, Martin Ulčnik, kapelan v Grižah, Rob. Vaclavik, kapelan v Vojniku, Fr. Valenko, kapelan pri St. Tomažu pri Vel. Nedelji.

(Železnica Velenje - Spodnji Dravograd - Wolfsberg - Zeltweg) se bo začela graditi v prihodnjem mesecu. Dedelana bode v dveh letih.

(V vodnjaku vtonila) je 63 letna gostija Jera Ivanuša v Ostriu pri Središču. Ponesrečena je bila že dalj časa bolehná, ter v noči od 19.—20. aprila zapustila stanovanje ter v temi padla v vodnjak.

(Javna dražba.) Trgovinsko ministerstvo je naznanilo tukajšni trgovski in obrtniški zbornici, da bode dne 24. maja t. l. pri osrednji vojni upravi v Bukareštu javna dražba za dobavo 1742 ovčjih kož. Interesantje se opozarjajo na to dražbo s to pripomočjo, da se more dotični razglas pogledati v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

(V plamenu.) Naznanili smo že včeraj v brzojavkah pretresljivo novico o ognju, ki je nastal v dobrodelnem bazarju v Parizu. Vsako leto imajo pariške aristokratije navado napraviti velik bazar, na katerem same prodajajo razne stvari. Čisti dobiček, ki je znašal vsako leto povprek okoli pol milijona frankov, porabljal se je za dobre namene, zlasti v podporo redovnic, ki se pečajo z vzgojo zapuščene mladine in z oskrbovanjem bolnikov. Tudi letos so v ulici Jean Goujon napravili tako leseno zgradbo za prodajalnice ter začetkom maja otvorili dobrodelen bazar. Kakor vsako leto zbirale so se tudi sedaj najodličnejše plemenite dame v bazarju ter kot prodajalke pospeševale blage njegove namene. Seveda je pri tem vplivno vlogo igrala nečimernost pariških visokih krogov, čemur pa se v Parizu sploh ni čuditi. Vse je bilo tudi vtorek popoldne najboljše volje, prodajalke so s svojo prijazno zunanostjo privabile na tisoče ljudi v bazar, ki so se smejali, šalili, kupovali... Kar na enkrat se začuje klic, da gori. Ljudje vsi prestrašeni hite proti vratom, toda ker je bila zgradba lesena in v njej nagromadanega toliko gorljivega blaga, se je ogenj neizmerno hitro razširjal, tako da je takoj pri vratih nastala gneča, ki je branila ljudem izhod. Mnogo se jih je rešilo, a veliko je bilo izgubljenih. Strašni so bili prizori, ki so se vršili v bazarju. Ko so ljudje videli, da je izhod nemogoč pri vratih, poskušali so srečo pri oknih, toda plameni so kakor blisk švigali za njimi, nesrečnejšem se je v nemala obleka, plamen je vedno šumneje plapolal, vmes pa so se slišali obupni klici na pomagaj. Toda kmalu so obtihnili ti glasovi, tudi plamen se je polegel in drugzega ni ostalo, kakor kup pepela, ki je v sebi kril ozgane kosti ponesrečenih. Drugi so zopet skakali skozi okno v vodo, ki je bila napeljana sredi bazara v posebni krasno opravljeni bajer. Tukaj bežeč pred ognjem so v gnječi vtonili v vodo. Zunaj pred prodajalnico pa se je nabralo na tisoče ljudi, ki so nemo gledali v strahu in trepetu, ker niso mogli nič pomagati. Pred bazarjem stalo je veliko vozov, katerih vozniki so čakali na gospodo, a mnogi so čakali zaostonj, ker namestu lepih dam jeli so prinašati iz bazarjev zgorele kosti njih gospodarjev. Nepopisen strah je zavladal po vsem Parizu, kjer se je na vse strani bliskoma raznesla grozna novica. Kjer so v kaki družini koga pogrešali v visokih krogih, povsod so se bali, da je morda tudi ta ravno v onem trenutku ostal v bazarju. Listi naštevajo mnogo plemenitih imen, katerih nositelji so zgoreli v plamenih. Mej drugimi so takoj pogrešali tudi vojvodinjo Alenonsko, sestro naše cesarice. Vojvodinja je namreč imela poseben oddelek v bazarju, kjer je prodajala. In ravno v tistem oddelku se je po nesreči vžgala električna iskra, ki je skoraj v trenutku razplamenila vso zgradbo. Dolgo časa niso vedeli, kaj je z vojvodinjo. Vedno so še

upali, da se je kam resila; toda ko so jeli izkopavati iz pepela vžgane kosti mrličev, našli so tudi roko s prstanom vojvodinje Alenonske, dokaz, da je tudi ona našla grozno smrt v plamenih. — Nesrečna vojvodinja je bila najmlajša izmed petero hčera vojvode Maksa bavarskega, rojena v Monakovem l. 1847., ki se je l. 1868 poročila z vojvodo Alenonskim, sinom v prognanstvu živečega kralja Lui Filipa. V Lainzu, kjer sedaj bivata naš cesar in cesarica, zvedeli so drugi dan opoldne o grozni nesreči, ki je srevda neizmerno vžalila vzlasti cesarico Elizabeto. V plamenih je zgorelo kakih 130 ljudi, poleg teh je pa smrtno ranjenih 150, od katerih jih je vže precej pomrlo. Pri nekem mrliču so našli v obleki, ki ni zgorela, zavitek s 50.000 franki v papirjih, ki niso bili poškodovani.

(Usmrtilitev anarhistov v Barceloni.) Minuli terek zjutraj ob 5. uri ustrelili so blizu Barcelone pet anarhistov, ki so vrgli bombe v procesijo svetega Rešnjega Telesa dne 7. junija 1896. Šmrtna obsodba se jim je naznanila že dan poprej. Trije so jo poslušali hladnokrvno, ostala dva sta pa zatrjevala, da sta nedolžna. Potem so jih odvedli posamezno v kapelo. Obsojenec Astheri je prejel svete zakramente, prebil ves dan v molitvi in se dal še cerkveno poročiti z neko bivšo znanko anarhista Borrás, katere hči je že omožena z anarhistom Masom. Trije obsojenci so odklonili vsako duhovniško pomoč. Kadili so do večera in peli anarhistične pesmi. Drugo jutro ob 5. uri so jih odpeljali na morišče z na hrbtu zvezanimi rokami. Mas je zaklical vojakom: „Stopite bližje!“, Poguez: „To je pravceta inkvizicija!“ V trenutku, ko je poveljnik dal znamenje, so zaklicali: „Živela anarhija!“ Pri prvem strelu so padli štirje, Astheri je bil pa mrtev še le potem, ko ga je zadela tretja krogla.

Društva.

(Ljudska posojilnica, registrovana zadruga z neomejeno zavezo) v Ljubljani, Gradišče hišna št. 1. Prometa (v štirih mesecih, od 1. januarja do 30. aprila 1897. leta) 726.788 gld. 51 kr., med tem: vloženih hranilnih vlog 225.157 gld. 58 kr., vnanih posojil 57.655 gld. 31 kr., vzdignjenih hranilnih vlog 53.401 gld. 82 kr., danih posojil 180.277 gld. 62 kr. — Hranilne vloge se obrestujejo po 4¹/₂ odstotnimi obresti in sme vsakdo vložiti. Posoja se le članom (tudi se sprejemajo vloge na tekoči račun in onevno obrestujejo. — Načelstvo obstoji iz 12 članov; dne 18. aprila so bili izvoljeni: Načelnikom gospod dr. Ivan Šusteršič, odvetnik in državni poslanec; odbornikom gospodje: Josip Šiška, knezoškofijski tajnik (namestnik načelnika); dr. Janko Brejce, odvetniški koncipijent; Frančišek Birk, stolni vikar; Karol Kauschegg, trgovec; Ivan Kregar, pasarski mojster; dr. Andrej Karlin, profesor veronauka na gimnaziji; Viljem Schweitzer, odvetniški koncipijent; dr. Aleš Ušeničnik, profesor, vsi v Ljubljani; Anton Belec, trgovec in hišni posestnik v St. Vidu nad Ljubljano; Matija Kolar, župnik pri Mariji Devici v Polju, in Gregor Šlibar, župnik v Rudniku pri Ljubljani. — Načelstvo je imenovalo uradnim vodjo gospoda Maksa Veršec-a. — Nadzorstvo šteje pet članov, in sicer gg.: Alfonz Levičnik, knezoškof. tajnik, predsednik; Rok Merčun, podvodja; Alojzij Stroj, katehet; Ivan Dogan, mizarski mojster; dr. Josip Debeve, prefekt, vsi v Ljubljani. — Opozarjamo na bilanco, katera se nahaja v inseracijskem delu na zadnji strani.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so v zadnjih treh tednih poslali: G. Ivan Perdan, trgovec v Ljubljani in založnik vžgalice družbe sv. C. in M., 200 gld. Gdč. Frančiška Keršič iz Trboja 5 gld. mesto venca na krsto svojemu rajnemu očetu. Slavna posojilnica v Vitanju 10 gld. Podružnica na Vranskem 30 gld. 10 kr. Ivan Rafael Letnar, nabral v pušico družbe sv. C. in M. v Mengšu 3 gold. 50 kr. Ženska podružnica v Vel. Laščah 141 gld. G. Vekoslav Legat v Celovcu poslal v „Miru“ za velikovsko šolo letos nabrane darove v znesku 375 gld. 60 kr. Slavna posojilnica v Crnomlju 10 gld. G. učitelj Mat. Šmid znesek 7 gld. nabran pri inštalaciji č. g. Fr. Pečnika v Podgorju pri Slov. Gradcu. Ženska podružnica v Logatcu po blagajničarici gdč. Ivanki Arkovi 37 gld. G. Svetozar Lech, zasebnik v Mariboru 50 kr. Gdč. Julija Južna v St. Juriju ob Taboru iz nabiralnika v gostilni pri pošti 4 gld. 30 kr. Slavno uradnišvo „Slov. Naroda“ po g. Jos. Nollju zbirko 437 gld. 98 kr. Č. g. Ivan Sakser, župnik v Hotedarsci 2 gld. Slavno upravnišvo „Slov. Lista“ 5 gld. Prisrčna hvala vsem blagim dobrotnikom in nabiralcem darov, zlasti vedno za plemenite svrhe vnetim domoljubkinjam!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Prostovoljno gasilno društvo v Trebnjem) priredni dne 9. maja t. l. povodom praznovanja svetega Florijana veselico s sodelovanjem novomeške godbe v gostilni gosp. Alojzija

Pavlina s sledečim vspeškom: 1. Ob polu 6. uri zjutraj budnica. 2. Ob 9. uri sprejem tuih gostov. 3. Ob 10. uri udeležitev sv. maše. 4. Ob polu 12. uri sviranje godbe na trgu. 5. Ob 3. uri popoldne tombola in kegljanje v korist gasilnega društva. 6. Prosta zabava. — Blagovoljno poklonjena darila in dobitki se hvaležno sprejemajo. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Podružnični shod.) Podružnica sv. Cirila in Metoda za Tolsti Vrh in okolico priredi na tretjo nedeljo po Veliki noči, t. j. dne 9. maja ob polu 3. uri popoldne, v gostilni Jozefa Kurtena, p. d. Sitarja na Brodu pri Sp. Dravbergu občni zbor s sledečim vspeškom: 1. Govor o soli in izgoji. 2. Govor: „Sola in kmetski stan.“ 3. Volitev novega odbora. 4. Vpisovanje udov. 5. Razni govori in nasveti. 6. Prosta zabava in petje. — Rodoljubni Slovenci in Slovenke, pridite v prav obilnem številu!

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca aprila 1897. leta vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 515 strank 205.231 gld., 474 strank pa vzdignilo 211.277 gld. 19 kr.

(Mestna hranilnica v Radovljici.) V mesecu aprilu 1897. leta je 132 strank vložilo 41.864 gld. 86 kr., 58 strank vzdignilo 10.335 gld. 39¹/₂ kr., 31 strankam se je izplačalo posojil 21.631 gld., stanje vlog 213.015 gld. 8 kr., denarni promet 114.352 gld. 36 kr.

(Slovenska posojilnica v Spod. Dravbergu) je imela v minulem IX. upravnem letu 1896. vkup 109 tisoč 7 gld. denarnega prometa. Hranilnih vlog se je vplačalo 24.268 gld., izplačalo 25.443 gld. in je njih stanje s kap. obrestmi vred 88.577 gld. Posojil se je dalo 17.742 gld., povrnilo 9871 gld., ostalo koncem leta 84.457 gld. — Udov je na novo pristopilo 35, odstopilo 11, bilo koncem leta 521. V deležih imajo udje 1500 gld. Rezervni fond je narastel na 4580 gld., čistega dobička 1026 gld. Vse upravno premoženje je iznašalo koncem leta 96.625 gld. — Navedene številke kažejo, da se je naša posojilnica že dobro utrdila. Naj bi vedno napredovala in krepko delovala v blagor ljudstva!

Grško-turška vojska.

Dunaj, 6. maja. „Pol. Cor.“ poroča iz Petrograda: Grof Muravjev je brzojavno naznanil poslaniku v Atenah, Onu, da je ruska vlada z ozirom na skrbi, ki jih provzroča težavni položaj grški vladi, pripravljena z ostalimi velevlastmi posredovati mej Grško in Turčijo, ako bi to želela grška vlada. Tudi vsi ostali ruski poslaniki so prejeli jednaka poročila. Velevlasti se strinjajo s to izjavo.

Larisa, 6. maja. Oddelek turških vojakov je nameraval napasti Velesino ter vzeti Grkom več postojank, toda moral se je umakniti premoči Grkov. Večji del turške armade se nahaja sedaj v okolici Velesino.

Atene, 6. maja. Polkovnik Smolenski je odbil napad Turkov pri Velesinu. Zguba je na obeh straneh znatna. Pozneje so napadli Turki dve drugi točki.

Atene, 6. maja. Brzojavka iz Volo javlja, da se nahaja 15.000 Grkov za mestom Farzalom na poti proti Domokos. Turška armada v bližini Farzala je zelo mnogobrojna.

Atene, 6. maja. Včeraj popoldne so se spoprijeli Grki s turškimi četami pri Velesinu in Farzalu. Grki zatrjujejo, da so odbili napad sovražnikov, Edhem-paša pa poroča v svoji brzojavki na sultana o turški zmagi.

Atene, 6. maja. Ministerski svet, ki se je posvetoval celo noč, je sklenil, da se vojska nadaljuje.

Atene, 6. maja. Iz vojnega tabora v Farzalu vrnivša se ministra sta izjavila, da sta dobila popolno prepričanje, da prestolonaslednik ni kriv poraza pri Farzalu. Veliki vojni svet v Larisi je sklenil, da se prepusti Tesalija sovražniku. Poleg tega je predložil prestolonaslednik ministerstvu pismo izjavo vseh višjih častnikov, ki zagotavlja, da je bil nadaljni boj na meji nemogoč. Ministra se nadejata, da bode Grška sedaj lahko častno (?) rešila defenzivno nalogo in da jej toraj še ni treba klicati velevlasti na pomoč.

London, 6. maja. „Daily Telegraph“ poroča iz Aten, da je prestolonaslednik odločno zagovarjal mnenje, da se mora Larisa braniti v vsakem slučaju, toda ostal je v manjšini nasproti vojnemu svetu, ki je zahteval, da se armada umakne.

Atene, 6. maja. Prestolonaslednik Konstantin poroča brzojavno, da sta na potu dva grška polka proti Kardici, kjer se nahaja major Tertipis, in zahteva novih čet. Pričakuje se vsak čas odločilnega boja.

Telegrami.

Dunaj, 6. maja. Pričetkom današnje seje poslanske zbornice omenja predsednik grozne nesreče, ki se je pripetila v Parizu, ter se s toplimi besedami spominja pokojne vojvodinje Zofije Alençon, katere žalostna smrt je globoko užalostila cesarsko hišo in s to v ozki prijateljski zvezi zedinjeno bavarsko kraljevo rodbino, in ki je morala umreti tako grozovite smrti mej tem, ko je hotela s krščanskim delom usmiljenja olajšati delo pariških revežev. Poslanci so vstali s sedežev v znak sožalja.

Dunaj, 6. maja. Začetkom seje prečita Badeni izjavo, da je jezikovna naredba v zakonu utemeljena. Posl. Kaiser zagovarja dolgo nujnost obtožnice; posl. Wolf pravi mej drugim, da so vsi drugi narodi manj vredni nego nemški. Na to strašni ropot, ugovori in vpitje. Predsednik pretrga sejo. Wolf zopet kriči: Tu vlada neavstrijski predsednik. Predsednik mu vzame besedo. Nečuveni

škandali se nadaljujejo, vsled česar se seja zopet pretrga. Ko Badeni in ostali ministri dvorano zapusté, nastane vpitje in krik za njimi. Poslanec Gross predlaga konec seje. Glasuje se po imenih. Antisemitje glasujejo s krščansko zvezo. Burni prizori. Predlog odklonjen. Razburjenost velika. Slovani ogorčeni radi provokacij.

Praga, 6. maja. „Narodni Listy“ javljajo, da se v kratkem objavi jezikovna naredba železniškega ministerstva.

Budimpešta, 6. maja. Kvotna deputacija je imela včeraj sejo, v kateri je načelnik pododseka poročal o vspehu posvetovanja mej obema pododsekoma, na to pa baron Banffy v ime vlade izrazil deputaciji zahvalo za njeno trudoljubnost, ter izjavil, da hoče tudi vlada sedaj napeti vse sile in ravno tako zastopati interese Ogerske, kakor jih je kvotna deputacija.

Bruselj, 6. maja. Vest, da je zgorela v Parizu vojvodinja Zofija Alençon, je globoko užalostila tukajšnjo kraljevo rodbino. Grof in grofinja Flanderska sta odpotovala takoj v Pariz.

Pariz, 6. maja. Policijski prefekt pozivlja nujno vse družine, ki pogrešajo kega člana, naj se takoj zglasijo pri oblastvu.

Pariz, 6. maja. Včeraj zvečer ob 6. uri se je sošel ministerski svet ter se posvetoval o katastrofi v bazarju.

Lizbona, 6. maja. Volitve za državni zbor so se včeraj mirno završile, in se je pokazala velika večina za vlado.

London, 6. maja. Spodnja zbornica je z 227 proti 186 glasovom odklonila predlog, naj se uvede osemurno delo v rudnikih.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
5	9. zvečer	733.0	9.8	sr. jvzh.	poloblačno	
6	7. zjutraj	733.4	7.5	sr. jvzh.	del. oblak.	0.1
	2. popol.	732.3	18.8	sr. szah.	poloblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 12.4°, za 0.3° pod normalom.

Primerne prostore v pritličji za podobarsko delavnico in privatno stanovanje

obstoječe iz 4 do 5 sob, v bližini južnega kolodvora (prostori so tudi lahko v ozadju poslopja), lažje s 1. avgustom ali s 1. novembrom

Andrej Rovšek,

319 3-1 podobar v Ljubljani, Koledvorske ulice.

Ljudska posojilnica,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Gradišče št. 1.

317 1-1

I. Bilanca za 1896. leto

Aktiva. (7mesečno poslovanje).

Pasiva.

	gld.	kr.		gld.	kr.
Inventar	243	85	Deleži	318	—
Posojila	154930	94	Hranilne vloge		
Zaostale obresti	27	74		gld. 163.579.52	
Naložen denar pri družih zavodih	4527	75	Kapital. obresti		
Obresti od naloženega denarja	235	13		gld. 1.540.39	
V poštnih hranilnicah	2581	70	Predplačane obresti od posojil	165119	91
Gotovina konec l. 1896	3690	89	Čisti dobiček	522	06
	166238	—		278	03
				166238	—

Bilanca od 30. aprila 1897

Aktiva. (11mesečni obstanek).

Pasiva.

	gld.	kr.		gld.	kr.
Posojila	307553	25	Udov 272 z vplačanimi deleži	2444	—
Nalož. pri hranilnicah, bankah in poštnih hranilnicah	48685	17	Hranilnih vlog	336875	67
Gotovine	16139	30	Reeskompt pri banki	28500	—

Posojilnicam posojila gld. 120.077.30.

Prometa v 4 mesecih, od 1. januarja do 30. aprila 1897, je gld. 726 788.51.

Najboljša, najtrpežnejša in najelegantnejša kolesa za vozarenje

(bicikli) so

Dürkopp-ovi „Diana“,

katere ima v zalogi za Kranjsko

IVAN JAX v Ljubljani, Dunajska cesta 13.

Katalogi zastonj in franko. 238 20-6

Pouk v vozarenju v lastni vozarni je za kupovalce brezplačen.

Pomladni Glasi

posvečeni slovenski mladini.

S 4 slikami.

Uredil in založil

E. Lampè.

V Ljubljani 1897.

Krasna mladinska knjižica!

7. zvezek.

Cena broširanim 30 kr., v pol platno vezanim 40 kr., v celo platno vezanim 55 kr., krasno vezanim 90 kr., po pošti 5 kr. več. Dobé se v ljubljanskem semenišču, v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, pri Jan. Kraju v Novem Mestu in pri D. Hribarju v Celju. — Tudi se dobé prejšnji letniki razven prvega. — Izvirne platnice izdeluje F. Breskvar, knjigovez v Ljubljani.

Lepo darilo otrokom ob raznih prilikah!

Najboljši

fabrikat!

I. kranjski laneno-oljnati firnež.

I. kranjsko čisto laneno olje. Siecativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje 59 104-46

Adolf Hauptmann,

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dné 6. maja.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	80	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101		65	
Avstrijska zlata renta 4%	122		55	
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101		40	
Ogerska zlata renta 4%	122		20	
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99		80	
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	953		—	
Kreditne delnice, 180 gld.	361		50	
London vista	119		55	
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58		62 1/2	
10 mark	11		72	
20 frankov (napoleonor)	9		52 1/2	
Italijanski bankovci	45		17 1/2	
C. kr. cekini	5		65	

Dné 5. maja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	154	gld.	50	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156		—	
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	190		25	
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99		45	
Tisine srečke 4%, 100 gld.	133		50	
Dunavske vravnave srečke 5%	127		50	
Dunavsko vravnave posojilo l. 1878	108		50	
Posojilo goriškega mesta	112		50	
4% kranjsko deželno posojilo	98		75	
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99		80	
Priporočne obveznice državne železnice	—		—	
južne železnice 3%	176		—	
južne železnice 5%	127		—	
dolenjskih železnic 4%	99		50	

Kreditne srečke, 100 gld.	197	gld.	50	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	150		—	
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19		75	
Rudolfove srečke, 10 gld.	26		—	
Salmove srečke, 40 gld.	69		75	
St. Genois srečke, 40 gld.	73		50	
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60		—	
Ljubljanske srečke	22		25	
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153		75	
Akcije Ferdinandovesev. železn., 1000 gl. st. v.	3500		—	
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	360		—	
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	79		—	
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	—		—	
Montanska družba avstr. plan.	86		60	
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	155		—	
Papirnih ruhljev 100	126		—	

Kup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izšrebanju najmanjšega dobitka. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosede kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.